

“NORD STREAM 2” GASBIDEAREKIN EUROPA KATRAMILATUTA DAGO MOSKU ETA WASHINGTONEN LEHIAN

Errusiatik Alemaniarraino gasa ekarri behar duen 1.200 kilometroko hodi batean dago korapilatuta Europar Batasuna, AEBen eta Errusiaren arteko harreman berez arantzatsuak bahituta. Ukrainako gerraren hotz-beroak, Alexei Navalny oposizioko politikari errusiar espetxeratuaren inguruko tentsioak, Sputnik txertoaren gurutzebide europarra... ezin dira erabat ulertu *Nord Stream 2* ezagutu barik.

 PELLO ZUBIRIA KAMINO

Energiaren krisiari aurre egiteko estrategietan dena ez baita hai-ze-errota, plaka fotovoltaiko eta hidrogeno, Europar Batasunean atzerritik ekarri beharreko gasaren inguruan ari da jokatzeko bataila gogorra. Gasarena kontutan hartu barik ezin dira osorik ulertu Mosku eta Washingtonen arteko talkaren erdian Europak bizi dituen tira-birak. Maiatzeko *Le Monde Diplomatique*-n Mathias Reymond ekonomialariak eta Pierre Rimbart erredaktoreburuak azaldu dituzte aferaren hari nagusiak.

Errusiako Vyborg hiritik Alemaniako Greifswaldera Baltiko itsasoan barrena 1.200 kilometroko *Nord Stream* hodiak jada urtean 55.000 milioi metro kubo gas natural darama, 2011n inauguratu ostean. Ideia bat egiteko, Frantziak 2019an denera 43.400 milioi metro kubo kontsumitu zituen. Gas emaria 110.000 metro kubikotara iritsi ahal izateko erantsi nahi izan diote bigarrenera, *Nord Stream 2*... kasik amaitzear zegoela korapilatu dena AEBen eta Errusiaren arteko gerra hotz berrian.

1970eko hamarkadan hasi zen men-debaldeko Europa gasa ekartzen Sobietar Batasunetik, bloke komunistaren eta kapitalistaren arteko zubi-lana egiten zuten gasbideok. 1982an Ronald Reagan AEBetatik trafiko horri zigorrak ezarri nahi izan zizkienean, orduan 10 herrialdek osatzen zuten Europar Batasunak aurre egin zion.

Baltikoan barrena 2005etik 2011ra artean *Nord Stream* hodia eraiki zute-nean amerikarrek ezer gutxi esan zuten. Aldiz, 2016an bigarren hodiarekin atera dute zigor ekonomikoen artilleria osoa, *Nord Stream 2* gelditu eta proiektuan parte hartzen zuten konpainia askori ihes egitera behartuz. AEBen erasoaren oinarrian faktore berri bat zegoen: Gas Natural Likidotua (GNL).

Gasa hoditeritik ekartzeko kontratuak urte luzetarako sinatzen baldin badira, likidotu eta itsasontziz ekarritakoak erosleari askatasun handiagoa uzten dio negoziatzerakoan. Baditu bere arazo teknologiko eta ekonomikoak, baina GNL modan jarri da, Europak kontsumitzen duenaren herena itsasotik iristen zaio eta 30 portutan badauzka gas hau lehorreratzeko azpiegiturak. Kontua da AEBak direla munduan gas natural gehien ekoizten dutenak –fracking teknologiarekin lurrari aterata, funtsean– eta European ikusten duela hori GNL formatuan saltzeko merkaturik erakargarriena.

Ukraina deitzen da gatazkaren beste osagaia. Errusiatik Europa asetzen zuten hodi nagusiak luzaz Ukraina zeharkatzen zuena zen eta ukrainarrak saiatzen ziren Sobietar Batasunaren aroak utzitako ondare horri zuku ateratzen, kanalaren erdi-bideko giltza zabalik edukitzearen truke errusiarrei prezio eta baldintza hobeak kobratzen saiatuz. 2014an Krimea gaitzea eta berrikitan

beroaldia nozitu duen Donbasseko gerra, bitartekariaren eta hornitzailearen arteko liskarrek berotu zuten aurretik. Ukraina saihesteagatik, gainera, Moskuk mugimendu bikoitza egin du azpiegiturretan: hegoaldeetik hodi berri bat eraiki Turkia zeharkatuta Bulgaria eta Serbian barrena iristeko Hungaria eta Austriaraino, eta Iparraldetik *Nord Stream* lehen hodiari bigarrenera gehitzea.

ALEMANIAK EZ DU AMORE EMAN

Baltikoko gasbidearen kontra egon dira Obama eta Trump, eta hala dago Biden ere, AEBetan demokratik eta errepublikarrak bat datoz *Nord Stream*-ek Europa, eta batik bat Alemania, Errusiako energiaren mende uzten duela argudiatzeko orduan. 2020an Errusia, Iran eta Ipar Korearentzako prestatutako zigor ekonomiko berdinekin egin diete mehatxu europarrei, “Alemaniara edo Turkiara eraman nahi diren hodiak eraikitzen dituzten itsasontziei laguntzen dieten guztiei bisak eta ondasunak kenduz”. Gas errusiarrek Europaren energia segurtasuna arriskuan jartzen omen du, lege horren arabera; ez, ordea, AEBetatik Europako kaietaraino bidalitako gas natural likidotuak.

Europar Batasunaren barruan, Polonia eta Baltikoko herrialdeak kontra edukita ere, Alemaniak –Frantziaren eta Europako erdialdeko beste zenbait estaturen laguntzarekin—eusten zion

GERHARD SCHRÖDER

ALEMANIAKO KANTZILER OHIA
NORD STREAM GASBIDEAREN
LANAK IKUSKATZEN: BERA DA
GAS ERRUSIARRAREN ALDEKO
LOBBY BURU EZAGUNENA.
ARGAZKIA: NORD STREAM.

bere estrategiari, energia nuklearretik 2022an eta ikatzetik 2038an irteteko-tan, berriztagarriak behar adina indartu bitartean gas naturala beharrezkoa duelakoan. Baina Emmanuel Macronek Merkeli emandako hitza jan eta aurkariekin egin du bat; errusiarrekiko menpekotasun arriskuak aipatzen ditu, ziur aski Alemaniarekiko beste lehiaren bat estaltzeko.

Aurretik, ordea, 2018ko uztailean, Donald Trumpek -Europako esportazioei AEBetan zergak gogortzeaz mehatxu eginda- lortu zuen Bruselak amore ematea afera honetan: Europar Batasunak onartu zuen gasarekiko bere estrategia osoa berrikustea, gas natural likidotuari indarra eman eta hodiedatik inportatutakoari kenduz. Trumpek orduan Europako lehendakari zen Junckerren aurrean

egindako fomulazioan, "askatasunaren gasa" lehenetsi "gas-hodi totalitarioen" kaltetan.

Pierre Rimbertek idatzi duenez, "Europa zaharrean AEBek badakite orain badaukatela Polonia bera baino aliatu sendoago bat: Bruselako agintarien dogmatismo liberala. Hain zuzen, Junckerrek eta Trumpek AEBetatik iritsitako gasari buruzko ituna sinatu eta hilabete gutxira, Europako Parlamentuak 2019ko apirilaren 17an aldatu zuen 2009tik indarrean zegoen gasaren zuzentaraua, Amerikatik eta bestetatik ekarritako GNLa sustatzeko".

Noiz iritsiko da gasa *Nord Stream* 2-tik? Ezin jakin gaur gaurkoz. 1.200 kilometroko burdinazko aingira erraldoiari Alemaniako kostaraino iristeko dozena batzuk kilometro baizik ez zaiz-

kio falta, jada 9.500 milioi euroko inbertsioak eginda dauzkate eta, hedabideek zabaldu dutenez, obra burutzeko lanean ari da *Fortuna* itsasontzia, laguntzaile dituela *Katun* eta *Baltiski Issledobatel* logistika-baporeak. Azkenean, Europako konpainia askok proiektuari uko egin ostean, Errusiak bere gain hartu du azken kilometroak eraikitzea. Iturria laster edukiko dute Alemanian prest 55.000 milioi metro kubo gas eskuratzeko.

Alemaniak loxintxa bidez lortu nahi omen du AEBak biguntzea. Konpainia eta agintari askok eusten diote han *Nord Stream* asmoari. Yankien zigorrak saihesteko estrategiak ere prestatzen dituzte Mendebaldeko Pomeranian eta beste zenbait landetan. Irailaren 26rako iragarri dira, gainera, hauteskondeak. Erditik ibiliko da Errusiako gasa. ●

**ZINKUNEGI
OPTIKA**

Hernani 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

f w